

АДАКЗАВАЕМ НА 8 ПЫТАННЯЎ ПРА ЗНІЖКІ НА НАВУЧАННЕ

Каментуе начальнік Галоўнага ўпраўлення адукацыйнай дзейнасці Алена ДАСТАНКА

Стар. 2

ФАКУЛЬТЭТУ ЖУРНАЛІСТЫКІ 75 ГАДОЎ!

Дэкан і студэнты расказалі пра месца, дзе юнацтва распраўляе крылы

Стар. 4–5

АЎТАРСКІЯ ПРОФІЛІ ДЛЯ НАВУКОВАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

Разбіраем са спецыялістамі, як навукоўцу папулярываваць свае публікацыі

Стар. 6

«ВУЧЫШЧА НА ДЗЯСЯТКІ РЭАЛЬНА!»

Так сцвярджае магістрант з Туркменістана Раўшэн АТАЕЎ

Стар. 7

Газета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

www.gazeta.bsu.by

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V і XV Нацыянальных конкурсаў друкаваных СМІ «Залатая літара» ў намінацыях «Найлепшая шматтыражная газета», «Найлепшыя матэрыялы навуковай, навукова-папулярнай тэматыкі»

25 лістапада 2019 года, № 14 (2220)

АКТУАЛЬНА

Выбарчае права: ад вытокаў у будучыню

Фота і відэа gazeta.bsu.by

У БДУ адбылася выстава, прысвечаная галоўнай палітычнай падзеі года – выбарам дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу сёмага склікання, якія прайшлі 17 лістапада. У бібліятэчнай зале юрыдычнага факультэта дэманстравалася больш за 200 унікальных экспанатаў, прадстаўленых музеем гісторыі БДУ і Фундаментальнай бібліятэкай.

Выстава распавяла пра супрацоўнікаў універсітэта, якія працавалі ў вышэйшых органах улады ў розныя эпохі Савецкага Саюза і на сучасным этапе. Акрамя таго, наведнікі выставы пазнаёміліся з гісторыяй барацьбы жанчын у Расіі і Беларусі за атрыманне права галасу на выбарах у 1910–1920-я гг. Ініцыятарам правядзення выставы сталі Саюз жанчын БДУ і пярвічная арганізацыя БДУ РГА «Белая Русь».

Асоба лепшая за падручнікі

Выставу «Выбарчае права: ад вытокаў у будучыню» адкрыў рэктар БДУ **Андрэй КАРОЛЬ**. Ён высока ацаніў яе адукацыйны патэнцыял:

– Вельмі важна далучаць маладых людзей да грамадска-па-

літычнага жыцця краіны, бо ўжо праз 10–20 гадоў мы ўбачым цяперашніх студэнтаў сярод прадстаўнікоў органаў улады. На мой погляд, выстава ілюструе канцэпцыю Універсітэта 3.0: тут ёсць і навуковая аснова, і практыка-арыентаванасць, і асобныя моманты, якія заўсёды прыцягваюць, і часам лепш за важкія падручнікі даюць уяўленне пра наша мінулае і сучаснасць. Гэта дазваляе стварыць перспектыву: што было раней і што ёсць цяпер. Прасачыць генезіс выбараў не толькі ў агульнадзяржаўным рэчышчы, але і ў гэндарным аспекце: якая роля жанчын у гэтым працэсе. Такая шматмернасць карысная з навуковага і пазнавальнага пунктаў гледжання.

Заканчэнне на 3-й стар.

Адказваем на 8 важных пытанняў пра зніжкі на навучанне

У 2019/2020 навуч. годзе ў БДУ 411 студэнтаў атрымалі зніжку на аплату навучання. Сярод іх 1 студэнт завочнай формы навучання і 5 замежных грамадзян. На пытанні пра тое, як атрымаць такое паніжэнне аплаты, нам дапамагла адказаць **Алена ДАСТАНКА**, начальнік галоўнага ўпраўлення адукацыйнай дзейнасці.

Фота Васіля КУЗЬМІЧКА

навуковых вынікаў на міжнародны, рэспубліканскі конкурсы навуковых прац студэнтаў, конкурс БДУ;

• наяўнасць навуковых матэрыялаў, апублікаваных або прынятых да публікацыі ў зборнікі тэзісаў дакладаў, у навуковых і навукова-практычных выданнях;

• удзел у навуковых канферэнцыях, прафесійных раённых, гарадскіх, рэспубліканскіх, міжнародных конкурсах;

• выкананне дзяржбюджетных ці гаспадарчых тэм НДЛ кафедраў і НДЛ факультэта на ўмовах аплаты;

• выкананне канкрэтных нетыпавых заданняў навукова-даследчага характару ў перыяд вытворчай ці навуковай практыкі;

• выкананне навуковых праграм і праектаў;

• удзел у выставах і алімпіядах.

Пад высокімі паказчыкамі ў грамадскай працы разумеюцца сістэмная праца на працягу навучальнага года, якая рэалізуецца ў наступных формах:

• праца ў органах самакіравання і моладзевых аб'яднанняў БДУ;

• удзел у складзе творчых калектываў і іншых клубных фарміраванняў ўпраўлення па справах культуры БДУ, ва ўніверсітэцкіх фэстах, конкурсах і выставах мастацкай творчасці;

• удзел у складзе зборных каманд факультэта ў спартакіядзе БДУ;

• удзел у складзе зборных каманд БДУ па відах спорту ў раённых, гарадскіх спаборніцтвах, у чэмпіянатах, кубках свету, Еўропы, Рэспублікі Беларусь, Сусветнай універсіядзе, Рэспубліканскай універсіядзе;

• членства студэнта-спартсмена ў складзе нацыянальнай зборнай каманды Рэспублікі Беларусь па відах спорту;

• удзел у тэатралізаваным шэсці, прысвечаным святкаванню Дня Незалежнасці;

• удзел на пастаяннай аснове ў добраахвотніцкім руху; праф-арыентацыйнай працы; працы студэнцкай куратарскай службы; рэдкалегіях газет; працы прыём-

най камісіі і пры правядзенні ЦТ; працы ў якасці мадэратара і адміністратараў сайтаў факультэтаў і афіцыйных груп у сацыяльных сетках.

5 Калі студэнт разумее, што ў яго ёсць права на зніжку, куды звяртацца?

Калі вы прэтэндуеце на зніжку са сфарміраванага кошту навучання, то неабходна звярнуцца ў дэканат факультэта. Рашэнне пра падаванне зніжкі прымае камісія, у склад якой уваходзяць прарэктары, дэканы ці іх намеснікі, прадстаўнікі прафсаюзных, моладзевых грамадскіх аб'яднанняў, органаў самакіравання БДУ. Камісію ўзначальвае рэктар універсітэта.

6 А першакурснік можа атрымаць зніжку ўжо ў першы год навучання?

Зніжкі падаюцца з другога курса. Але ў першакурснікаў ёсць цэлы год, каб выявіць сябе і атрымаць зніжку ўжо ў наступным навучальным годзе.

7 На які тэрмін падаецца зніжка?

3 1 верасня, і дзейнічае да заканчэння навучальнага года.

8 Ці могуць забраць зніжку?

Зніжкі адмяняюцца ў такіх выпадках: атрыманне незадавальняльных адзнак па выніках экзаменацыйнай сесіі, парушэнне правіл унутранага распарадку і грамадскага парадку.

1 Як можна атрымаць зніжку?

Зніжкі даюцца студэнтам на наступных умовах:

1. тым, хто дасягнуў высокіх паказчыкаў у навукальнай, навукова-даследчай дзейнасці і грамадскай працы;

2. тым, хто адносіцца да катэгорыі грамадзян, што маюць патрэбу ў сацыяльнай падтрымцы, а менавіта студэнты:

• якія з'яўляюцца членамі маладзевых сем'яў;

• якія з'яўляюцца дзецьмі-сіротамі, дзецьмі, пакінутымі без апекі бацькоў, а таксама асобы ва ўзросце 18–23 гадоў, якія страцілі апошняга з бацькоў у перыяд навучання;

• з ліку дзяцей асобаў, пералічаных у законе «Пра дзяржаўныя сацыяльныя льготы, правы і гарантыі для асобных катэгорыі грамадзян»;

• інваліды I, II і III групы, дзеці-інваліды ва ўзросце да 18 гадоў;

• якія маюць ільготы або з ліку асобаў ва ўзросце да 23 гадоў, што не маюць уласнай сям'і, бацькі якіх маюць ільготы, у адпаведнасці з законам «Пра сацыяльную абарону грамадзян, пацярпелых ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, іншых радыяцыйных аварыяў»;

• з сем'яў, у якіх выходзіць трое і больш непаўналетніх дзяцей;

3. пераможцам і прызёрам Алімпійскіх, Паралімпійскіх, Дефлімпійскіх гульняў, чэмпіянатаў свету і Еўропы, сусветных універсіяд.

2 Як добра трэба вучыцца, каб атрымаць зніжку?

Паводле заканадаўства і нарматыўных дакументаў ВУ, зніжэнне аплаты за навучанне падаецца студэнтам, якія ў папярэднім навучальным годзе паказалі высокія вынікі пры здачы сесій. *У залікоўцы па выніках навучальнага года павінна быць не меней за 50 % адзнак – 9 і 10 балаў, а астатнія адзнакі – не ніжэйшыя за 6 балаў.* Акрамя таго, прэтэндэнты на зніжэнне аплаты навучання павінны мець добрыя вынікі ў даследчай дзейнасці грамадскай працы ВУ.

Зніжкі студэнтам, якія адносяцца да катэгорыі грамадзян, што маюць патрэбу ў сацыяльнай падтрымцы, а таксама студэнтам, якія з'яўляюцца прызёрамі чэмпіянатаў свету і Еўропы, падаюцца пры ўмове атрымання па ўсіх прадметах адзнак не ніжэйшых за 6 балаў, уключаючы адзнакі па выніках здачы іспытаў, дыферэнцыяваных залікаў, курсавых прац і праектаў, усіх практык.

3 Наколькі можа паменшыцца аплата?

Памер зніжка студэнтам, якія дасягнулі высокіх паказчыкаў у навукальнай, навукова-даследчай дзейнасці і грамадскай працы, за-

лежыць ад сярэдняга бала паспяховасці па выніках за навучальны год і не можа перавышаць 60 %. *Калі сярэдні бал складае ад 7,46 да 8,25 бала, то памер зніжкі будзе складаць 20 % ад сфарміраванага кошту навучання, ад 8,25 да 9 – 40 %, звыш 9 – 60 %.*

Зніжкі студэнтам, якія адносяцца да катэгорыі грамадзян, што маюць патрэбу ў сацыяльнай падтрымцы, падаюцца ў памеры 40 %.

Зніжкі студэнтам, якія з'яўляюцца пераможцамі і прызёрамі Алімпійскіх, Паралімпійскіх, Дефлімпійскіх гульняў, чэмпіянатаў свету і Еўропы, сусветных універсіяд, падаюцца ў памеры 60 %.

4 Як ацэньваецца памер зніжкі, калі гаворка ідзе не пра паспяховасць?

Памер зніжкі ацэньваецца пры адначасовай наяўнасці высокіх паказчыкаў у навукальнай, навукова-даследчай і грамадскай працы. Пад высокімі паказчыкамі навукова-даследчай дзейнасці разумеюцца сістэмная праца на працягу навучальнага года, якая рэалізуецца ў наступных формах:

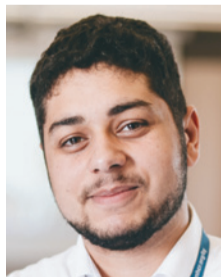
• напісанне курсавых прац, якія змяшчаюць элементы навуковых даследаванняў;

• праца ў студэнцкіх навукова-даследчых лабараторыях і гуртках;

• правядзенне самастойных даследаванняў з прадстаўленнем

Водгукі студэнтаў

Дзмітрый БЯЛКО, студэнт 4 курса факультэта міжнародных адносін. У 2019/2020 навучальным годзе дадзена зніжка 60 %:

– Я атрымаў зніжку дзякуючы высокім паказчыкам у навукальнай, навукова-даследчай дзейнасці і грамадскай працы. Мой сярэдні бал за мінулы год – 9,8. Апроч гэтага, я рэгулярна браў удзел у навуковых мерапрыемствах ФМА,

БДУ і нават за мяжой. З'яўляюся членам СНДЛ «Знешняя палітыка і дыпламатыя ў сучасных міжнародных адносінах: прыкладны аналіз». Не забываю і пра публікацыі.

Змог выявіць сябе ў грамадскай працы. Я стараста сваёй акадэмічнай групы. Таксама ўдзельнічаю ў арганізацыі розных сустрэч, якія праходзяць на факультэце і ва ўніверсітэце. Што тычыцца студэнцкіх арганізацый, магу сказаць, што за час вучобы паспеў пазнацца з многімі людзьмі з іх, аднак паспрабуйце знайсці сябе ў праектнай сферы. На дадзены момант займаю пасаду

кіраўніка арганізацыйнага камітэта праекта «Мадэляванне ААН на ФМА БДУ». Адзначу, што ў снежні мінулага года ён быў прызнаны найлепшым моладзевым праектам БДУ, і ўжо з'яўляецца адной з візітовак нашага факультэта і ўніверсітэта.

Скажу шчыра, што за ўсім гэтым стаіць вялікая праца. Насамрэч, такі хуткі рытм жыцця патрабуе сабранасці і ўмення не толькі планаванне падзеі, але і прытрымлівацца вызначанага плана. І я хацеў бы падзякаваць факультэту і ўніверсітэту за стварэнне максімальна камфортных умоў для рэалізацыі свайго патэнцыялу.

Памятаю, як хвалюваўся, што не паспею падацца на зніжку, таму што мой навуковы артыкул выходзіў не раней за сярэдзінку жніўня. У дэканце супакоілі: падавацца можна не толькі ў ліпені, але і ў жніўні. А гэта вельмі зручна, бо шмат якія міжнародныя зборнікі выходзяць бліжэй да гэтага часу. Прызнаюся, што задумваўся пра зніжку, калі рыхтаваўся да сесіі. Пытанне аплаты цесна звязана з сям'ёй, бо як-нік менавіта бацькі плацяць за маё навучанне. І я разумею, што магу і павінен зрабіць усё, каб палегчыць гэты цяжар і паменшыць аплату. Гэта рэальна атрымаць і дапамагчы мне і многім іншым таленавітым студэнтам БДУ.

Вікторыя ВАРАНЧУК, студэнтка 4 курса эканамічнага факультэта. У 2019/2020 навучальным годзе дадзена зніжка 60 %:

– Зніжку атрымаўла з другога курса кожны год. Заслужыла яе і ў гэты раз дзякуючы добрай вучобе, навукавай і грамадскай дзейнасці. Мой сярэдні бал за мінулы год – 9,2. Удзельнічала ў розных алімпіядах і праектах. Сярод іх міжнародная канферэнцыя маладых навукоўцаў «Банкаўскі бізнес і фінансавая эканоміка». Я лаўрэат конкурсу праектаў «Бізнес-ідэя» на ЭФ БДУ, удзельнічала ў праекце «Лабараторыя рознічных прадуктаў» (маркетынгавае даследаванне па замове аднаго банка). Зусім нядаўна атрымала сертыфікат на праходжанне практыкі ў «Белінвестбанку» за поспехі ў вучобе, даследчай дзейнасці. Так, вучыцца – гэта праца, але калі ты ў чымсьці зацікаўлены і хочаш дасягнуць мэты, то ўсё атрымаецца. Прыемна, што за твой вынік табе робяць зніжку па аплаце. Гэта дае матывацыю працаваць і ўдасканальвацца.

Аліна БЯГЛЯК, студэнтка 4 курса эканамічнага факультэта. У 2019/2020 навучальным годзе дадзена зніжка 60 %:

– Зніжку я атрыма-ла на падставе добрага сярэдняга бала – 9,2 (гэта ўжо другі раз за перыяд вучобы). Але ў першую чаргу на глыбокае вывучэнне прадметаў мяне матывуе неабходнасць далейшага працаўладкавання, а атрыманне зніжкі з'яўляецца дадатковай матывацыяй. На працягу ўсяго года актыўна пры-мала ўдзел у грамадскай працы, навукова-даследчых праграмах, канферэнцыях. На дадзены момант я з'яўляюся старшынёй жыллёва-бытавой камісіі студэнцкага праф-кама на эканамічным факультэце, а таксама выконваю абавязкі старшыні студэнцкай жыллёва-бытавой камісіі БДУ. Засяленне студэнтаў у інтэрнат займае нямала часу, гэта вялікая адказнасць, і, каб з усім спра-віцца, мне прыйшлося прыкласці намаганні.

Падрыхтавала Алена ЛЯЎШЭНЯ

Фота Васіля КУЗЬМІЧУКА

Выбарчае права: ад вытокаў у будучыню

Фота і відэа
gazeta.bsu.by

Пачатак на 1-й стар.

Як гэта – быць дэпутатам?

Лепш за ўсё пра выбарчыя працэсы і парламентарызм могуць распавесці самі дэпутаты. Сваім досведам падзялілася **Вольга ПАПКО** – намеснік старшыні пастаяннай камісіі ПП НС па міжнародных справах.

– Дэпутацкі тэрмін – гэта велізарны досвед працы, якога ў мяне не было нават за час майго кіраўніцтва музеем «Замкавы комплекс „Мір“» і выкладання ў Брэсцкім тэхнічным дзяржуніверсітэце. Даводзілася шмат вучыцца, паглыбляцца ў зусім розныя тэмы: ад распрацоўкі новага Працоўнага кодэкса да рашэння культурных і побытавых пытанняў насельніцтва. Якая роля жанчыны ў беларускай палітыцы? У нашым парламенце жанчын больш за 30 %, мы сапраўды аказваем вялікі ўплыў на прыняцце дзяржаўных законапраектаў, накіраваных на паляпшэнне жыцця людзей, а таксама на выбудованне міжнародных адносін. Студэнтам жадаю ставіць смелыя, глабальныя мэты! Нават калі вы іх не дасягняце, то набудзеце вялікі жыццёвы досвед, які спатрэбіцца ў прафесійнай кар’еры.

На адкрыцці выступіў **Сяргей МАСКЕВІЧ**, дырэктар МДЭІ імя

А. Д. Сахарова БДУ. У свой час ён узначальваў пастаянную камісію па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы ў Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу РБ, а пасля займаў пасаду міністра адукацыі.

– Мне пашчасціла браць удзел у выбарах і як кіраўніку ВУН – рэктару ГрДУ, і як кандыдату ў дэпутаты 3 і 4 скліканняў. Працуючы ў парламенце, мы адчуваем адказнасць: за цябе прагаласавалі тысячы грамадзян, і кожны спадзяецца ўбачыць вынікі тваёй працы, зразумець, праз які механізм ты можаш рэалізаваць яе. Роля БДУ як экспертнай супольнасці, якая ўцягнута ў працэсы грамадскай і прафесійнай экспертызы праектаў, у выбарчым працэсе каласальная. А крэатыўная моладзь заўсёды разглядае дадзеныя ініцыятывы праз іх рэальную карысць для грамадзян.

Вывучаць грамадскія навукі ва ўніверсітэце вельмі важна, незалежна ад спецыяльнасці. Яны вучаць інтэгральна глядзець на вынікі: бачыць агульныя заканамернасці, глабальныя працэсы і разумець, што твая дзейнасць павінна ім адпавядаць. Не ведаючы і не ўлічваючы сацыяльныя працэсы і заканамернасці, не сфарміраваўшы навуковую выяву свету, можна зрабіць шмат неэфектыўных крокаў, безвынікова выдаткаваўшы

сілы і сродкі. Без разумення рэальных заканамернасцяў соцыуму ты не зможаш знайсці ў ім сваё месца.

Персоны-эпохі

На выставе прадстаўлены агітацыйныя плакаты, бюлетэні, кнігі, выбарчыя дакументы, пасведчанні і нагрудныя значкі, асабістыя рэчы, фатаграфіі народных дэпутатаў БССР і выкладчыкаў БДУ. «Супрацоўнікі нашага ўніверсітэта заўсёды прымалі актыўны ўдзел у працы прадстаўнічых органаў краіны і выбарчых працэсах. Ордэнамі, узнагародамі, рэчамі з намі падзяліліся семі герояў выставы, некаторыя нават перадалі ў падарунак. Кожная асоба – гэта эпоха», – гаворыць **Эма МАЛІНОўСКАЯ**, дырэктар музея гісторыі БДУ. Яна займалася распрацоўкай і наладжваннем выставы.

Сярод асоб-эпох шырока вядомыя афальмолаг прафесар **Таццяна Бірыч**, акадэмік **Уладзімір Перцаў**, дзяржаўны дзеяч і дыпламат **Ніна Мазай**. Апошняю на адкрыцці ўспамінаў прафесар **Сяргей ХОДЗІН**, старшыня прывічнай арганізацыі БДУ РГА «Белая Русь». Яна скончыла гістарычны факультэт БДУ, абірала дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР і займала высокія пасады ў незалежнай Беларусі. «Зараз, на жаль, яна не можа быць з намі: 26 чэрвеня пе-

растала біцца яе сэрца. Яна прыклад, як служыць Айчыне. Вельмі важна, каб гэтая пераемнасць, адказнасць за лёс універсітэта і краіны суправаджала маладое пакаленне і мы былі ўпэўнены ў будучыні», – з пачуццём прамовіў прафесар.

З цеплынёй і падзякай успомніў сваіх настаўнікаў і **Андрэй РУСАКОВІЧ**, загадчык кафедры дыпламатычнай і консульскай службы ФМА:

– Азнаёміўшыся з гэтай выставай, я звярнуў увагу на дзве персоны. Першая – навуковы кіраўнік майёй дыпломнай працы **Леў Шнеерсон**, больш за 50 гадоў ён кіраваў кафедрай новай і найноўшай гісторыі. Яго лекцыі сталі класікай, ён успамінаў усе нюансы без тэксту лекцыі, напрыклад, якая марка віна стаяла на перамовах 1878 года паміж Германіяй, Аўстра-Венгрыяй і Расіяй. Другая – **Леанід Кісялеўскі**, рэктар БДУ, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР. Сваю прафесійную кар’еру я пачаў у перыяд яго рэктарства. Час быў складаны: пачатак перабудовы, шырокамаштальных пераўтварэнняў, якія прывялі да незалежнасці Беларусі. Я назіраў, як мудра і адказна тыя лідары падыходзілі да ўсіх працэсаў. Тады мы з цяперашнім дэканам юрфака **Сяргеем Балашэнкам** працавалі ў камсамоле, развівалі

ідэі студэнцкага самакіравання, пашырэння ўдзелу студэнтаў у справах факультэтаў. І так склалася, што 30 гадоў назад я студэнтам ужо быў членам савета ўніверсітэта і ўдзельнічаў у прыняцці сур’ёзных рашэнняў, якія і цяпер вызначаюць аблічча БДУ.

Агіткі і муза Маякоўскага

Другі экспазіцыйны блок выставы прадстаўлены «агіткамі» – савецкімі агітацыйнымі жаночымі плакатамі, фатаграфіямі рэвалюцыйных і савецкіх актывістак, якія змагаліся за палітычныя і грамадзянскія правы жанчын. Сярод нашых суайчынніц **Алаіза Пашкевіч**, **Кацярына Брашко-Брашкоўская** і **Соф’я Шамардзіна**. Пра апошнюю распавяла цікавую гісторыю **Ірына КАЗАКОВА**, старшыня савета ГА «Саюз жанчын БДУ».

Вядомы паэт **Уладзімір Маякоўскі** быў закаханы ў **Соф’ю Шамардзіну**, а яна аддала перавагу беларусу **Іосіфу Адамовічу**, старшыні Савета Народных Камісараў, і ў Беларусі зрабіла вельмі шмат для развіцця жаночага руху. З крыўдай і захапленнем паэт называў яе «Сонька-жансавет». Яна і яе муж у Беларусі мелі такі ж статус, што Ленін і Крупская ў Маскве.

Надзея МАРХЕЛЬ

АБ’ЯВЫ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ АБ’ЯЎЛЯЕ КОНКУРС

НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ДАЦЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: крыніцазнаўства; этналогіі, музеалогіі і гісторыі мастацтваў.

СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: беларускага мовазнаўства; тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства; нямецкага мовазнаўства.

АСІСТЭНТА КАФЕДРЫ інфарматыкі і камп’ютарных сістэм.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб’явы.

Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5а, упраўленне па рабоце з персаналам, тэл. 209-54-36.

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

IV Міжнародны моладзевы форум «М.І.Р.: Моладзь. Інтэграцыя. Развіццё» адкрыўся ў БДУ – БелТА (26.10), zviazda.by, АНТ (28.10).

Цэнтр даследаванняў свету створаны ў БДУ – БелТА, zviazda.by (24.10).

БДУ і Белтэлерадыёкампанія запусцілі сумесны праект «Не вучы вучонага» – zviazda.by, edu.gov.by, Беларусь-1 (24.10), «Звязда» (31.10).

Студэнты БДУ ў складзе зборнай Беларусі перамаглі ў сусветных спаборніцтвах па робататэхніцы і праграмаванні

FIRST Global Challenge – Беларусь-1, naviny.by, TUT.BY (28.10), sb.by, zviazda.by, edu.gov.by, СТВ (29.10).

Факультэт журналістыкі БДУ святкуе 75-годдзе – БелТА, sb.by, АНТ, «Мінск-Навіны», «СБ. Беларусь сегодня», «Знамя юности» (31.10), Беларусь-1, Беларусь-24, «Спадарожнік» (01.11), СТВ (06.11), radio1.by (12.11).

XVI Міжнародны фестываль студэнцкіх і моладзевых тэатраў «Тэатральны куфар, БДУ-2019» адкрыецца ў БДУ – АНТ (31.10), «Інтэрфакс» (06.11), sb.by, «Народная газета» (09.11), zviazda.by (10.11), onliner.by (12.11), СТВ, Беларусь-24, aif.by, news.21.by (13.11).

Выстава «Выбарчае права: ад вытокаў у будучыню» працуе ў БДУ – zviazda.by (10.11), БелТА, радыё «Сталіца» (12.11), АНТ (13.11).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Месца, дзе юнацтва распраўляе крылы!

Самы крэатыўны і малады душой факультэт святкуе сапраўдны юбілей! Якім быў і якім стаў за тры чвэрці стагоддзя адзіны ў краіне факультэт падрыхтоўкі прафесійных журналістаў, расказваюць дэкан і іх намеснікі.

ВОЛЬГА МІХАЙЛАЎНА САМУСЕВІЧ
дэкан з ліпеня 2018 г.

– Моц нашага факультэта – найперш у творчым адзінстве. Думаю, столькі таленавітых і незвычайных людзей, як у нас, няма больш ні на адным факультэце. Сённяшні журфак бадзёры, рашучы, актыўны, патрыятычны, талерантны, гасцінны. І ён, як і было заўжды, малады духам. Наш факультэт – жывы арганізм, які ніколі не спыняецца і, я веру, не спыніцца ў развіцці. Мы пашыраем міжнародныя сувязі, плануем сумесныя навучальныя праграмы з установамі вышэйшай адукацыі іншых краін, новыя праграмы ў магістратуры, а таксама новыя профілі падрыхтоўкі на I ступені вышэйшай адукацыі, звязаныя з лічбавымі тэхналогіямі, SMM, блогінгам. Эўрыстычныя, інавацыйныя прыярытэты навучання, прымяненне шырокага спектра тэхнічных сродкаў знаходзяцца ў звязку з тэхніка-тэхналагічнымі кампетэнцыямі, якімі авалодваюць нашы выпускнікі. Бо журналістыка – гэта сфера, якой трэба быць у рытме часу не толькі сёння і зараз, але і заўтра.

Жадаю студэнтам не расчаравацца ў зробленым выбары! Шаноўным выкладчыкам натхнення і здароўя для плённай працы! Жадаю нашым ветэранам доўгіх гадоў жыцця! Вельмі хачу, каб нашы выпускнікі ніколі не здраджвалі сваёй прафесіі і аддавалі службу людзям і краіне ў інфармацыйнай прасторы!

СЯРГЕЙ ВАЛЯНЦІНАВІЧ ДУБОВІК
дэкан з 2005 па 2018 гг.

– Журфак – гэта якасная падрыхтоўка прафесійных журналістаў. Пасля пераезду ў 2008 годзе ў новы будынак на вуліцу Кальварыйскую факультэт атрымаў новае дыханне, новы статус набыла і міжнародная канферэнцыя «Беларуская журналістыка», якая распачала сваю дзейнасць у 1998 г. як пляцоўка апрабацыі вынікаў навуковых даследаванняў у галіне журналістыкі. У двухтысячныя гады на факультэце журналістыкі былі пашыраны спецыяльнасці па падрыхтоўцы студэнтаў, а гэта взб-журналістыка, менеджмент СМІ, літаратурная работа (творчасць). Вядома, у гэтым заслуга працоўнага калектыву, без творчага запалу і ініцыятывы якога нічога не атрымалася б. Дарэчы, са спецыяльнасцю «взб-журналістыка» мы паспелі своечасова, бо само жыццё прадывавала неабходнасць у падрыхтоўцы такіх спецыялістаў. Лічу, што зараз падрыхтоўку студэнтаў трэба весці ў кірунку вузкай спецыялізацыі. Жадаю факультэту журналістыкі далейшых поспехаў, росквіту і быць прыкладам для падобных факультэтаў як блізкага, так і далёкага замежжа!

ВАСІЛЬ ПЯТРОВІЧ ВАРАБ'ЁЎ
дэкан з 1997 па 2005 гг.

– Захоўваць традыцыі, закладзеныя ў 60–70-я гады, актыўна дапамагалі ветэраны журфака Б. В. Стральцоў, Е. Л. Бондарава, М. Я. Цікоцкі, А. А. Рудэнка. Захаванне традыцый, відаць, самае плённае пачынанне, якое павінна працягвацца бясконца. У 90-я гады на факультэце з'явілася каманда маладых, таленавітых, адукаваных людзей, якія змаглі, па-першае, стварыць у 1998 г. савет па абароне доктарскіх дысертацый, і ў гэтым савеце ўпершыню на факультэце журналістыкі былі абаронены дысертацыі Т. Д. Арловай, Т. М. Дасевай, Н. Ц. Фраловай, В. І. Іўчанкавым. Падругое, наш факультэт першым у рэспубліцы ўкараніў рэйтынгавую сістэму, а ў 2001 г. у эксперыментальным парадку перайшоў на двухузроўневую сістэму адукацыі: бакалаўрыят і магістратура. Шматлікія змены на нашым факультэце без падтрымкі кіраўніцтва ўніверсітэта зрабіць было б немагчыма: адкрыццё пяці спецыяльнасцяў, чатырох новых кафедраў, цэнтра камунікацыйных тэхналогій.

Зараз заўважаю, што студэнты ў многім змяняюцца да лепшага. Але ёсць і рысы дастаткова праблемныя: ім не хапае матывацыі ў навучанні, не заўсёды могуць абгрунтаваць выбар напрамку ў сваёй прафесіі. Для мяне журфак – гэта лёс, жыццё, творчыя пачаткі.

ПЁТР ЛЕАНІДАВІЧ ДАРАШЧОНАК
дэкан у 1996 г.

– Факультэт журналістыкі напрыканцы XX стагоддзя размяшчаўся ў корпусе на вуліцы Маскоўскай, 15. Магчымасцяў для таго, каб весці паўнаважныя вучэбныя працы, было значна менш. На аднаго студэнта прыходзілася каля аднаго квадратнага метра вучэбных плошчаў. Паточныя лекцыі чыталі і ў актавай зале, хоць гэта было і нязручна, але студэнты таго часу нас добра разумелі. Большасць з іх былі вельмі матываванымі, актыўна вывучалі дысцыпліны, нягледзячы на дэфіцыт новых падручнікаў, бралі ўдзел у факультэцкіх і ўніверсітэцкіх мерапрыемствах. А яшчэ ездзілі на бульбу, праводзілі медыумы, выступалі з творчымі справаздачамі на канферэнцыях па практыцы, супрацоўнічалі з рэдакцыямі СМІ, выпускалі вучэбную газету «Журналіст».

Ахвочы, цікаўны, здольны студэнт заўсёды будзе ўплываць на прафесійнае развіццё выкладчыка. Тут галоўнае не спачываць на лаўрах, а ледзь не кожны дзень адшукваць нешта новае, невядомае, чым можна зацікавіць сучаснага студэнта, які ні на хвіліну не расчэпаецца са смартфонам. Прыемна, што на факультэце перадаецца з пакалення ў пакаленне цудоўны сплаў таленту і працавітасці, які дазваляе студэнтам адносіцца да прафесіі журналіста з высокай адказнасцю, старанна вучыцца майстэрству слова.

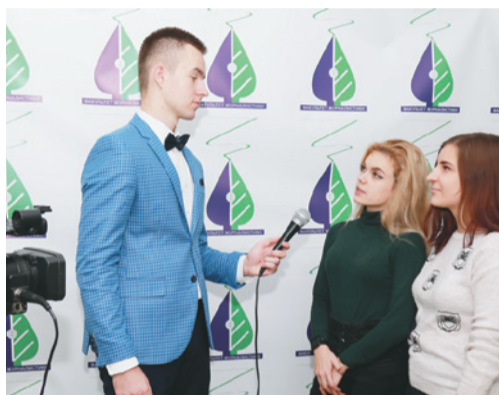

АЛЕГ ГЕОРГІЕВІЧ СЛУКА
дэкан з 1986 па 1996 гг.

– Для мяне факультэт журналістыкі – гэта звышзвычайная платформа жыццёвай творчасці і пачэснага служэння Радзіме. Падчас майго кіравання факультэтам быў рэвалюцыйны час, калі ў СССР і Рэспубліцы Беларусь адбыліся перамены грамадска-палітычнага ладу. Журфак успрыняў і развіваў дэмакратычны пераўтварэнні ў свабоднай беларускай дзяржаве. Удзельнічаў у стварэнні новай інфармацыйнай эпохі. Распачаў сучасную падрыхтоўку кадраў на аснове аб'ектыўна-гістарычнай метадалогіі. Як інстытут сацыяльна-палітычнай камунікацыі ў сваёй грамадскай і акадэмічнай дзейнасці арганічна спалучаўся з новай рэальнасцю.

Сённяшні факультэт застаецца моцным цэнтрам падрыхтоўкі не толькі прафесійных журналістскіх кадраў, што шчыруюць у друку, на тэлебачанні і ў лічбавай медыяпрасторы, але і навукова-педагагічных кадраў вышэйшай кваліфікацыі. Пра гэта сведчыць колькасць і, галоўнае, якасць абарон кандыдацкіх і доктарскіх дысертацый за апошнія гады.

Жадаю табе, мой факультэт, заўсёды заставацца гарантам высакаякаснай прафесійнай адукацыі на прасторы СНД!

ФОТА АЛЯКСАНДРА ЗАПОЛЬСКАГА, ДАР'І ФУРСІКАВАЙ, КАЦЬЯРЫНЫ ГУРТАВОЙ

А што скажа студактыў?

Карына ГУРАВІЧ,
студэнтка 4 курса спецыяльнасці «журналістыка (друкаваныя СМІ)», старшыня савета старастаў факультэта журналістыкі БДУ

– Я ніколі не шкадавала, што паступіла на факультэт журналістыкі, бо гэта выдатнае месца для станаўлення асобы. Не важна, будзеш ты пісаць ці пойдзеш іграць на сцэну тэатра, у сценах журфака можна знайсці неабходную для гэтага энергію. Большую частку часу ў мяне займаў актыў савета старастаў і творчага саюза.

Многія думаюць, што стараста толькі запаўняе журнал, але на самой справе ён адказны за кожнага ў сваёй групе. А старшыня старастата – яшчэ і за кожнага старасту на факультэце.

У апошнія тыдні я часта ўспамінаю, што больш за ўсё люблю на журфаку: размаўляць з сябрамі ў холе 3 паверха, гутарыць з выкладчыкамі на цікавыя тэмы, а яшчэ глядзець, як ліхтары на вуліцы асвятляюць увечары кабінеты – гэта вельмі прыгожа.

Не ведаю, 75 – шмат ці мала, але наперадзе хапае часу, каб высветліць тое!

Максім ЦЮЦЯНЬКОЎ,
студэнт 3 курса спецыяльнасці «літаратурная работа (рэдагаванне)», старшыня прафбюро студэнтаў журфака БДУ

– Факультэт журналістыкі – гэта месца, куды хочацца прыходзіць зноў і зноў. Тут свая ўтульная, нават хатняя, атмосфера: студэнт першага курса можа спакойна звярнуцца да чацвёртакурсніка, а той абавязкова дапаможа. Таксама можна падысці да выкладчыкаў, якія заўсёды дадуць слушную параду.

Тут я пасталеў, навучыўся расставіць прыярытэты, стаў больш упэўненым у прыняцці рашэнняў. У гэтых сценах я атрымліваю не толькі адукацыю, але і развіваю свае лідарскія якасці.

Прафкам – гэта вялікі і дружны калектыў, які заўсёды працуе для сваіх студэнтаў. Гэтая арганізацыя стала ладам майго жыцця. Яна навучыла не адкладаць нічога на заўтра і не спыняцца на дасягнутым.

Алена ДАВІДОВІЧ,
студэнтка 4 курса спецыяльнасці «журналістыка (аўдыявізуальная)», старшыня творчага саюза факультэта журналістыкі БДУ

– Творчы саюз журфака штогод ладзіць ужо традыцыйны «Караоке-бал на журфаку», дзе кафедраўныя каманды, якія складаюцца з выкладчыкаў і студэнтаў, змагаюцца за званне самай спяваючай кафедры. Гэта мерапрыемства дапамагае студэнтам і выкладчыкам крыху бліжэй пазнаёміцца за межамі аўдыторных заняткаў. Таксама мы арганізоўваем выніковы фестываль «ЖГ!», дзе ўзнагароджваем тых студэнтаў і выкладчыкаў, хто нечым вызначаецца ў навуковай і творчай дзейнасці па выніках адкрытага галасавання саміх жа студэнтаў і выкладчыкаў. Таксама ў межах мерапрыемства вылучаем найлепшы праект, рэалізаваны на факультэце.

Зусім хутка, 26–28 лістапада, пройдзе чацвёрты міжуніверсітэцкі паэтычны форум, дзе будуць прадстаўлены тры намінацыі: «Чыталынік» (выкананне твора няўласнага сачынення), «Аўтар-выканаўца» (выкананне твора ўласнага сачынення) і новая намінацыя «Аўтарская песня» (выкананне музычнага твора ўласнага сачынення). У форуме могуць прымаць удзел студэнты і магістранты ўсіх вышэйшых і сярэднеспецыяльных навучальных устаноў Беларусі. І, вядома ж, ладзім разнастайныя майстар-класы ад людзей, якія дасягнулі поспехаў у творчай дзейнасці.

Лічу, што журфак – гэта месца, дзе можна рэалізаваць свой патэнцыял у разнастайных галінах, няхай гэта будзе творчасць або навука, кожны знойдзе заняткаў даспадобы. Тут творчасць не мае межаў.

**Матэрыялы развароту падрыхтавалі
Вольга КАСПЯРОВІЧ, Наталля ЗУБЧОНАК**

**АНГЕЛІНА АЛЯКСАНДРАЎНА
РУДЖЭНКА**
намеснік дэкана
ў 1986–2005 гады

– Шчыра рада павіншаваць факультэт з 75-гадовым юбілеем. Адпрацаваўшы амаль 50 гадоў на ім, магу сказаць, што на працягу ўсяго часу тут не толькі рыхтавалі майстроў пярэ і слова, але і фарміравалі асаблівы стан душы, у аснове якога былі пачуццё справядлівасці, шчырасці, катэгарычнае непрыманне коснасці. І галоўнае, што аб'ядноўвала нас – выкладчыкаў, студэнтаў, журналістаў вядучых сродкаў масавай інфармацыі, – атмосфера творчага пошуку.

Узгадваюцца 80-я гады. Яшчэ зусім малады факультэт прымае на навучанне прадстаўнікоў моладзі з 51 краіны Азіі, Афрыкі, Лацінскай Амерыкі (каля 200 чалавек). І калектыў выкладчыкаў уключаеца (я б сказала, самааддана) у падрыхтоўку журналістаў для гэтых краін. Карэктуюцца рабочыя планы, да адукацыйнага працэсу прыцягваюцца журналісты-міжнароднікі, выкладчыкі іншых вышэйшых навучальных устаноў.

Сёння выпускнікоў нашага факультэта можна сустрэць у розных кропках планеты. В'етнамскія выпускнікі, якія стаялі ля вытокаў журфака ў Ханойскім універсітэце, з гонарам адгукаюцца пра «мінскую школу журналіста».

**ІВАН ІВАНАВІЧ
САЧАНКА**
намеснік дэкана
ў 1978–1986 гады

– Сёння, бадай што, нельга назваць спецыяльнасць на журфаку, якая б нараджалася з такой працягласцю ў часе і вострых дыскусіях на розных узроўнях, як «міжнародная журналістыка». Прафесійныя кодэкс і творчая этыка журналістаў-міжнароднікаў былі найважнейшымі інструментамі вострых спрэчак на пасяджэннях вучоных саветаў, дэканатаў і кафедраў. Вырасць праблему адкрыцця новай спецыяльнасці ўдалося не з першага і нават не з другога заходу па кабінетах міністэрстваў фінансаў, эканомікі і адукацыі. Затым узніклі новыя складанасці – трэба было распрацаваць праграмы, планы, напісаць кваліфікацыйную характарыстыку, падабраць адпаведныя кадры. Асабліва востра паўстала праблема з праходжаннем практыкі студэнтаў-міжнароднікаў. Хочацца пажадаць сучасным студэнтам-міжнароднікам і іх выкладчыкам значных поспехаў і настойлівасці пры дасягненні мэты.

Журфак у лічбах

(даныя на лістапад 2019 г.)

10 188

выпускнікоў з 65 краін свету за 75 гадоў

111

выкладчыкаў.

з іх:

34
мужчыны

77
жанчын

6 дактароў навук, **57** кандыдатаў навук, **40** аспірантаў, **7** дактарантаў

26

дысертацый абаронена з 2010 г., з іх **23** – кандыдацкія, **3** – доктарскія

945

студэнтаў.

з іх:

234
юнакі

711
дзяўчат

з іх: **874** чалавекі на I ступені вышэйшай адукацыі, **71** – на II ступені

204

замежныя студэнты, з іх **176** грамадзян КНР

Трэнды ў навучанні бізнесменаў

БДУ прыняў удзел у міжнародным праекце «Інтэграцыя беларускай бізнес-адукацыі ў рэгіёне Балтыйскага мора, у межах якога даследавалі прафесійную дзейнасць выпускнікоў, а таксама выявілі, што і як неабходна палепшыць у падрыхтоўцы такіх спецыялістаў.

Фото: Валерія КУЗЬМІЧКА

Мэтай міжнароднага праекта стала вывучэнне запатрабаванняў бізнес-адукацыі ў Беларусі, каб працаваць перадавыма мадэлі адукацыйных праграм у галіне бізнесу і прадпрымальніцтва. Кансорцыум складаўся з БДУ, UNECON, Латвійскага ўніверсітэта, Берлінскай школы эканомікі і права і Універсітэта Турку. Праект рэалізаваны сумесна з Саветам дзяржаў Балтыйскага мора (Швецыя), які спрыяе супрацоўніцтву краін у сферы адукацыі, культуры, эканамічнага развіцця, грамадзянскай бяспекі.

Пра этапы рэалізацыі і галоўныя вынікі праекта распавёў начальнік аддзела міжнародных праграм і праектаў УМС **Аляксандр РЫТАЎ**: «На БДУ была ўскладзена даследчая місія і апрабаванне вынікаў. Мы аналізавалі стан бізнес-навучання ў Беларусі. Паводле даведніка ўстаноў вышэйшай адукацыі, у краіне гэты кірунак адукацыі адносіцца да катэгорыі Е і пералічваецца разам з камунікацыямі і дзяржкіраваннем. Дадзеная група дае амаль 40 % ад усяй колькасці навучэнцаў, каля 30 % ад агульнага ліку – будучыя эканамісты-менеджеры. З іх на I ступені ў дзяржаўных ВНУ да 50 % слухачоў навучаюцца на завочнай форме, на II ступені да – 70 %. А ў прыватных ВНУ такія прапорцыі яшчэ вышэйшыя. Гэта гаворыць пра тое, што

слухачы бізнес-акадэміі або правучваюцца, або ўжо працуюць у сферы. З майго пункта гледжання, калі мы думаем пра развіццё бізнес-адукацыі, трэба разумець, што праграмы павінны быць для такой аўдыторыі кароткімі, дыстанцыйнымі і практыка-арыентаванымі».

Як паказаў аналіз, наймацнейшым у плане падрыхтоўкі стаў Інстытут бізнесу БДУ. За ім ідуць БДЭУ, БНТУ. З прыватных – Гандлёва-эканамічны ўніверсітэт спажывакоў і прадпрымацтваў, МІПСА. Ёсць другая катэгорыя – розныя прыватныя арганізацыі, якія займаюцца адукацыйнай дзейнасцю. Але далёка не кожная з іх мае ліцэнзію на ажыццяўленне дадатковай адукацыі. Шмат з іх з'яўляюцца проста кансультацыйнымі кампаніямі, якія пад замежнай франчысай часта прапануюць нятанна праграмы. Таму часам выданне дыпламы нелегітымны, але бізнесу патрэбны кампетэнцыі, з-за чаго такія структуры, якія больш нагадваюць фармат курсаў, карыстаюцца попытам.

«Міністэрства фінансаў, Асацыяцыя бізнес-адукацыі робіць розныя падлікі аб'ёмаў фінансаў. Экспертная ацэнка і наш уласны аналіз гавораць, што каля 30 мільёнаў руб. знаходзіцца ў асяроддзі бізнес-адукацыі. Больш за 70 % навучэнцаў у сферы плацяць за навучанне. Гэта запатрабаваны

сектар, які павялічваецца з году ў год», – тлумачыць начальнік аддзела УМС і дадае, што справа не ў колькасці, а ў якасці. Трэба выпускаць не вялікую колькасць спецыялістаў, а рыхтаваць больш дасведчаных выпускнікоў.

Другая частка справаздачы была прысвечана аналізу працоўнай і прафесійнай дзейнасці выпускнікоў беларускіх ВНУ. Аналіз грунтаваўся на даследаванні прадпрымальніцкага патэнцыялу студэнтаў у рамках рэалізацыі эксперыментальнага праекта «Універсітэт 3.0» (PIBШ), на дадзеных праекта «Эразмус+» FOSTERC (БДУ).

Наколькі навучэнцы гатовыя займацца бізнесам, якіх уменняў ім бракуе? Было праведзена параўнанне адказаў выпускнікоў групы бізнес-адукацыі і ўсіх астатніх катэгорый. Метадалогія рыхтавала калегі з Цэнтра сацыялагічных і палітычных даследаванняў БДУ. Апыталі анлайн каля 5,5 тыс. рэспандэнтаў. Ім было прапанавана ацаніць сфарміраванасць звыш 20 кампетэнцый. Яны адказвалі, наколькі ў іх склаліся навыкі падчас навучання, ацэньвалі, наколькі яны важныя ў працоўнай дзейнасці. Розніца паміж ацэнкамі гаворыць пра ступень развіцця кампетэнцый. Адзначаецца, што 100 % сфарміраванасці навыку не сустралася.

«Параўнанне паказала, што ў выпускнікоў бізнес-праграм лепш развітыя арганізацыйная, інавацыйная, камунікацыйная кампетэнцыі. Таксама яны валодаюць замежнымі мовамі лепш, чым уся група рэспандэнтаў. На дзіва, у цэлым усім выпускнікам малаважныя веды замежнай мовы, таму што большасць застаецца працаваць у нацыянальных межах. Выпускнікі бізнес-праграм прызналіся, што ў іх кіраўнічая кампетэнцыя недастаткова развітая. Некаторыя разумеюць, што не могуць кіраваць, выразна даносіць заданні падначаленым. Мы ўбачылі ў гэтым задачу – развіць уменне кіраваць і працаваць у камандзе. І лепш з такім заданнем справіцца мадэль актыўнага навучання. Трэба вызначыць, якія адукацыйныя кампаненты могуць выкарыстоўвацца, каб скараціць разрыў паміж сфарміраванымі і неабходнымі кампетэнцыямі», – мяркуе Аляксандр Уладзіміравіч.

Значным мерапрыемствам праекта стала арганізацыя ў БДУ міжнароднай летняй школы BEST – business education sprint. У яе працы прыняў удзел 30 выкладчыкаў з 14 універсітэтаў Беларусі, Расіі, Германіі, Фінляндыі, Латвіі. Ад БДУ навучанне ў школе прайшлі 7 выкладчыкаў эканамічнага факультэта і факультэта міжнародных адносін.

Фармат навучання: design-sprint у варыянце Google Ventures (ідэі з бізнесу прасочваюцца ў навучанне). Метадалогія навучання – дызайн-мысленне, якое ўключае такія ступені: даследаванне, прапрацоўка, прататыпіраванне, тэсціраванне, адаптацыя. За пяць дзён 5 груп прапрацоўвалі 5 этапаў. Кожны дзень быў падзелены на кароткія інтэрактыўныя раздзелы навучання і на рэальныя інавацыйныя дзеянні. Вынікам інтэнсіўнай калектыўнай працы сталі 5 праграм бізнес-навучання ў галіне кіравання IT-інфраструктурай, event-менеджменту і інш.

«Усе азаданы зменай зместу навучання. Думаецца, мы п-іншаму сканструюем навучальны план, дададзім туды новыя дысцыпліны. Але мне здаецца, дысцыпліны ў нас добрыя. Варта задумацца пра змену спосабу падачы матэрыялу. Пераход да актыўных метадаў выкладання – гэта эфектыўны агульнаеўрапейскі трэнд», – лічыць Аляксандр Рытаў.

Міжнародны праект дапамог стварыць умовы для распаўсюджвання перадавых падыходаў у сферы навучання прадпрымальнікаў. Таксама тут з'явіўся дадатковы эфект – сфарміравалася сетка нацыянальных экспертаў у галіне бізнес-адукацыі.

Алена ЛЯЎШЭНЯ

Бязплатная рэклама: аўтарскія профілі для паспяховай навуковай дзейнасці

Публікацыйная стратэгія навукоўца даўно не абмяжоўваецца стварэннем якаснага прадукту. Даследчык павінен не толькі апублікавацца (пажадана ў высакарэйтынгавым часопісе), але і выканаць працу па распаўсюджванні. Бо, калі публікацыя не заўважана, яе не працуюць, і тады пад пытаннем паспяхоўнасці самога навукоўца. Разбіраемся са спецыялістамі, навошта навукоўцу заводзіць аўтарскія профілі.

Быць канкурэнтаздольным

– Цяпер у навуцы даволі высокая канкурэнцыя. Па жыцці мы можам быць выдатнымі фермерамі і вырошчваць цудоўныя яблыкі, але ніхто не ацэніць нашу працу, пакуль мы іх не прададзім. А як прадаць? Вядома, можна рабіць гэта ва ўласным садзе, але тады вялікая верагоднасць, што большасць пакупнікоў пройдзе міма. Хутчэй за ўсё наша мэтавая аўдыторыя будзе на рынку, там шанцаў прадаць больш, – тлумачыць **Ірына Ціханкова**, спецыяліст па навучанні кампаніі Clarivate Analytics. – Тое самае і з навуковымі публікацыямі: мала напісаць добры артыкул, трэба зрабіць так, каб яго заўважылі. Для гэтага існуюць аўтарскія профілі – сукупнасць інфармацыі пра аўтара і яго навуковыя публікацыі ў навукаметрычных базах дадзеных.

Сабраць усе свае працы

Сабраць усе свае працы

– Важна сабраць у адным аўтарскім профілі ўсе свае публікацыі – гэта дазволіць у тым ліку карэктна палічыць індэкс Хірша. Дарэчы, калі ў вас ёсць публікацыі, зробленыя 5–10 гадоў таму (тады яшчэ не так былі распаўсюджаны электронныя часопісы), то вы як аўтар можаце свае працы аблічываць і размясціць іх у аўтарскім профілі.

Вырашыць праблему з цэзкамі

– Адна з праблем аўтаматычнага звязвання аўтара і яго профілю ў тым, што ў многіх з нас ёсць цэзкі, ёсць розныя варыянты трансліта-

рацыі, што асабліва актуальна для беларускай і ўкраінскай моў, жанчыны змяняюць прозвішчы. Аўтарскі профіль дае аўтару магчымасць самому рэдагаваць дадзеныя пра свае публікацыі. Ён можа ўбачыць увесь спіс сваіх прац, якія сістэма аўтаматычна ідэнтыфікавала пад яго імем, паказаць для сістэмы розныя варыянты ўласнага імя і прозвішча, прывязаць да свайго профілю тыя публікацыі, якія не былі аўтаматычна прывязаны.

ResearcherID пачаў улічваць рэцэнзіі

– Увесну гэтага года ResearcherID быў перанесены на новую платформу Publons – аб'яднаны профіль даследчыка. Гэты рэсурс дазваляе адзначыць вашу працу не толькі як навукоўца, але і як рэцэнзента. Калі артыкул прыходзіць на рэцэнзаванне, навуковец пачынае яго чытаць, штосьці ў яго можа выклікаць сумневы, тады даводзіцца звяртацца да дадатковай літаратуры. У выніку можа сысці тэздзень на хоць і цікавы, але доўгі навуковы пошук. А пасля трэба

яшчэ час, каб напісаць саму рэцэнзію. Гэта сур'ёзная праца, якая раней нідзі не ўлічвалася. Зараз жа ў профілі адлюстроўваецца інфармацыя пра колькасць рэцэнзій, якія зрабіў навуковец у міжнародных часопісах. У выніку, калі вы, напрыклад, падаеце грантавую заяўку і паказваеце ў ёй свой ResearcherID, – бачныя і вашы артыкулы, і тое, што вы выступаеце як рэцэнзент. Гэта, натуральна, павышае да вас як навукоўца ўзровень даверу.

Як выйсці з нуля на індэкс Хірша 10?

– Для таго, каб атрымаць бачнасць і пазнавальнасць у навуковым свеце, трэба, каб цябе хтосьці прачытаў, а яшчэ лепш – прачытаваў. Неяк я паставіў эксперымент, – распавядае **Дзмітрый Лук'янаў**, дацэнт кафедры агульнай і клінічнай псіхалогіі факультэта сацыякультурных камунікацый БДУ. – За пяць гадоў з нуля выйсці на індэкс Хірша 10. Умова эксперыменту заключалася ў тым, каб размясціць свае працы менавіта ў найбуйнейшай навуковай сацыяльнай сетцы

ResearchGate, гэта значыць важна было патрапіць туды, дзе цябе пачнуць чытаць. Вядома, я не проста размясціў там інфармацыю – я пачаў пра яе гаварыць. Напрыклад, я распавядаў пра свой профіль на канферэнцыях: устаўляў у канцы прэзентацыі QR-код, а пасля выступленняў размясціў навіну пра іх у Facebook са спасылкай на тэкст публікацыі ў ResearchGate. Таксама можна знайсці ў сетцы сваіх калегаў і пачаць з імі камунікаваць, чытаць і каментыраваць іх працы. Гэта прыводзіць да навуковых дыскусій, людзі, з якімі вы размаўляеце, захочуць пайсці і пачытаць вашы даследаванні. Мой эксперымент стаў паспяховым, хоць я проста дзяліўся тым, што раблю. Таму заводзьце свой профіль, напайніце яго ўнікальным і цікавым кантэнтам і падтрымлівайце, каб ён не памёр ад недахопу увагі, як тамагочы.

Валерія БАНДАРЧЫК

Дапамога ў стварэнні аўтарскага профілю аддзел інфармацыйнага суправаджэння публікацыйнай дзейнасці Фундаментальнай бібліятэкі БДУ (гал. корпус, каб. 206).

Раўшэн Атаеў:

«Вучыцца на адны дзясяткі рэальна!»

Бездакорны выдатнік **Раўшэн АТАЕЎ** – магістрант механіка-матэматычнага факультэта, прыехаў вучыцца ў БДУ са сталіцы Туркменістана. Усе сесіі студэнт здаў на дзясяткі, сёлета ён скончыў навучанне і паступіў у магістратуру. Юнак падзяліўся рэцэптам поспеху ў вучобе і расповёў, навошта патрэбная ўсвядомленасць і паслядоўнасць.

Раўшэн прызнаецца: адразу разумеў, што вышэйшую адукацыю будзе атрымліваць за мяжой. «У нас яна не вельмі добрая, да таго ж на дзяржаўнай мове – туркменскай. У гэтым асноўная складанасць: я гаварыў на рускай і з бацькамі, і ў школе. На туркменскай я размаўляў толькі з дзядулем, некаторымі дзецьмі. Не тое каб мова цяжкая, проста практыкі не было, цяпер наогул мову гэту дрэнна памятаю. З туркменамі, якія тут вучацца, я размаўляю на рускай», – гаворыць ён.

Пасля бакалаўрыяту студэнт атрымаў дыплом матэматыка-прыкладніка. Але вяртацца дахаты ён не плануе: наперадзе два гады навучання ў магістратуры.

Чым адрозніваецца мехмат ад БНТУ?

Дома Раўшэн не быў тры гады. Пасля першага курса злятаў дахаты, пасля другога не захацеў – ваенкамат часта ладзіць «сюрпрызы», таму да юнака прыехаў бацька. Дарэчы, ён архітэктар, ад яго Раўшэн з братам, які заканчвае БНТУ, і атрымалі прасторавае мысленне. Яно асноўнае ў механіцы: трэба выразна ўяўляць, як механізм будзе выглядаць і працаваць, калі яго павярнуць ці пакруціць. «У БНТУ вучацца непасрэдна інжынеры-практыкі, якія будуць дамы, трактары. Правучыўшыся чатыры гады ў БДУ на мехмаце, магу сказаць, што гэта навучанне бліжэйшае да матэматыкі, чым да механікі, тут упор ідзе на фундаментальныя навукі. У мяне навуковы вобраз мыслення і схільнасць да даследаванняў, таму тут мне падабаецца. Матэматыка ж таксама розная бывае: для праграмавання, механікі. Некаторыя выкладчыкі і навукоўцы ўсё жыццё адно ўраўненне вывучаюць. Такая вузкая скіраванасць мяне не адштурхоўвае, але пакуль я не знайшоў тое, што хацеў бы так вывучаць. Мне падабаецца біямеханіка, мой навуковы кіраўнік ёй займаецца, робіць пратэзы. З-за таго, што гэта вузкая спецыяльнасць, яна не так даступная, хоць тых, хто мае патрэбу, шмат. Механіка дазваляе эрганамічна спраектаваць пратэз, пратэсціраваць нагрузку на арганізм і найбліжэйшыя органы. Люблю практычны бок, я не прыхільнік „голай“ тэорыі, хоць дыплом у мяне на такую тэму», – тлумачыць туркменскі студэнт.

Раўшэн Атаеў з рэктарам Андрэем Каралём падчас сустрэчы з найлепшымі вытлумачальнікамі БДУ

Туркменскія дарогі, кітайскія вакацыі і хатняя зацішнасць

Пасля трэцяга курса Раўшэн паляцеў на месяц на стажыроўку ў Кітай: яе арганізаваў Сумесны інстытут БДУ і Далянскага тэхнічнага ўніверсітэта. «Мы былі першай эксперыментальнай групай, менш за дваццаць чалавек. Адна палова з мехмата, іншая – фізікі, і адзін студэнт з хімфака. Галоўным чынам мы вывучалі тэхнічную англійскую мову і праграмаванне, было некалькі лекцый па механіцы. Я пазнаёміўся з кітайскімі студэнтамі, у мяне быў свой моўны партнёр. Адзін выкладчык быў нават з Амерыкі – з Тэхаса», – дзеліцца ён уражаннем.

З экологіяй у Далюні лепей, чым у іншых рэгіёнах Кітая. Горад знаходзіцца каля акіяна, літаральна дзясць хвілін – і ты ў салёнай вадзе – прыгадаў Раўшэн.

«Па прыездзе ў Беларусь складана было пераходзіць дарогу. Тут усё па правілах, а ў Туркменістане нават калі па пераходзе пойдзеш, усё адно можа машына збіць, – смяецца хлопец. – Калі я пасля першага курса вярнуўся дахаты і па звычцы пайшоў па пераходзе на зялёнае, ледзь паспеў ухіліцца ад машыны. А ў Кітаі наогул пешаходы пераходзяць дарогу, дзе хочучы! У Беларусі нашмат больш бяспечна», – робіць ён выснову.

Стрыечныя браты Раўшэна вучацца ў БНТУ, першы ажаніўся з беларускай дзяўчынай, яму 26 гадоў. Магістрант часта заезджа да іх, а вольны час праводзіць з сябрамі з універсітэта. «Я камфортна пачуваюся ў адзіноце, магу тры-чатыры дні спакойна пабыць адзін у інтэрнаце. Неяк вырашаў адно ўраўненне восем гадоў адзін, час праляцеў так

неўзаметку, што я не паспеў апамятацца, як надышоў вечар», – смяецца ён.

У кожнай магчымасці свой знаўца

Радуе хлопца і свабодны інтэрнэт. У Туркменістане доступ да большасці самых папулярных сайтаў абмежаваны: гэта «Укантакце», Facebook, Twitter, «Аднакласнікі» і інш. Адзін час выкарыстоўвалі кітайскія месенджары, пакуль нядаўна не адкрылі Skype.

Тыя, хто стараецца, нядрэнна зарабляюць і запатрабаваныя, аднак туркменская моладзь бывае разгубленая. «Мой стрыечны брат інжынер-эканаміст у энергетычнай галіне, тры гады таму скончыў БНТУ, вярнуўся, два гады адслужыў, і вось толькі нядаўна знайшоў працу», – дзеліцца Раўшэн. – А ў Беларусі, калі захочаш і прыкладзеш намаганні, знойдзеш працу, у нас жа з гэтым ёсць пытанні – проста няма вакансій».

«Гэта плюс, што я прыехаў сюды, цаню ўсе магчымасці. Але галоўнае – не паддасца спакусе „лёгкага“ жыцця з начнымі клубамі. У мяне галава ў парадку, я не хадзіў на такія тусоўкі, першыя два гады быў страх, што калі пачнеш так жыць, то не выбарэшся. А калі на трэцім курсе, усё змяняецца: «Я пастаянна разнастайваю свой стыль. У пэўным сэнсе гэта можна перанесці на жыццё: аднастайнасць не толькі абмяжоўвае, але і ўганяе ў нуду. Усе змены павінны быць накіраваны на доўгатэрміновую перспектыву. Я лічу сваё жыццё цікавым, заўсёды імкнуса спрабаваць новае, шукаю сябе. Неяк вучыўся іграць на гітары, хачу як-небудзь пайсці на вакал, а яшчэ скокнуць з парашутам. Мару адкрыць сваю кавярню».

Візітоўка

- Галоўны сакрэт поспехаў Раўшэна ў навучанні – візуалізацыя. Ён уяўляе матэматычныя формулы як графікі ў прасторы.
- Для душы ён навучыўся іграць на гітары, але можа правесці некалькі дзён у адзіноце.
- Юнак з дзяцінства займаўся рознымі відамі спорту, а найбольш універсальным адзіноборствам лічыць самба.

тацца, падарожнічаючы пры гэтым па свеце. Чалавеку заўсёды хочацца большага, чаго б ён ні дамогся. Яно і натуральна, бо разумныя людзі імкнуцца да развіцця, удасканалення», – разважае хлопец.

Дысцыпліна і рух

Раўшэн жыве ў інтэрнаце № 7, і вось ужо тры гады супрацоўнік аператрада. Дарэчы, у ім ён адзіны замежнік. «Спачатку я быў у студсазвеце, але гэта адчувальна адбілася на вучобе, і часу асабліва не было. Я ўвесь дзень на нагах: трэніроўка, потым вучоба, вольны толькі ўвечар», – гаворыць ён. На дзяржурствах і абходах адказныя студэнты сочаць за парадкам. Ад такой працы ёсць плюсы: Раўшэн жыве ў кампактным блоку кватэрнага тыпу з кухняй. Першы год яму было цяжкавата заходзіць да незнаёмых людзей, але дзякуючы гэтаму хлопец навучыўся свабодна размаўляць з незнаёмцамі. Зараз практычна з любым можа знайсці агульную мову, не любіць толькі скандальных людзей.

Раўшэн займаецца самба – гэта від адзіноборстваў, дзе можна амаль усё. У такіх відах спорту трэба ўвесь час змяняцца: калі на дзеянні суперніка адказваць заўсёды па адной схеме, становішся прадказальным. Хлопец пацярджвае: «Я пастаянна разнастайваю свой стыль. У пэўным сэнсе гэта можна перанесці на жыццё: аднастайнасць не толькі абмяжоўвае, але і ўганяе ў нуду. Усе змены павінны быць накіраваны на доўгатэрміновую перспектыву. Я лічу сваё жыццё цікавым, заўсёды імкнуса спрабаваць новае, шукаю сябе. Неяк вучыўся іграць на гітары, хачу як-небудзь пайсці на вакал, а яшчэ скокнуць з парашутам. Мару адкрыць сваю кавярню».

Спорт развівае дысцыпліну, лічыць Раўшэн: калі ты здольны падняць сябе ў шэсць раніцы і пайсці на трэніроўку, многае змяняецца. Дзень становіцца даўжэйшы, насычаны. Хлопец спрабаваў шмат якіх відаў спорту, ва ўніверсітэце некалькі гадоў займаўся ў секцыі па армрэстлінгу і займаў прызавыя месцы на спаборніцтвах.

Галоўная перашкода для студэнтаў – лянота

«Я не адзін дзясятнік на факультэце, вучыцца на выдатна рэальна. Я звярнуў увагу, што на мехмаце выкладчыкі не „завальваюць“, а вось у БНТУ, дзе вучыцца родны брат, такое бывае. Важна развіваць сілу мыслення, аналітычны розум. На працягу дня я спецыяльна змяняю разумовую актыўнасць на фізічную. Пытанне ў жаданні, і пасля другога курса вучыцца на дзясць стала маім прынцыпам», – заяўляе Раўшэн.

На думку Раўшэна, галоўная прычына няўдачы студэнтаў у вучобе – банальная лянота, бо вучыцца трэба адразу, з першага курса. Калі вырашыш узяцца за розум на другім ці трэцім курсе, прыйдзеца асвойваць праграму папярэдніх гадоў, бо навучанне ідзе паслядоўна, па нарастанні складанасці. Усё адно прыйдзеца пачынаць з нуля, а чым пазней, тым больш непаздэмнай становіцца гэта задача. Прапусціў матэматычны аналіз, а захацеў вырашаць дыферэнцыяльныя ўраўненні – так не атрымаецца.

Першыя два гады навучання вельмі важныя, і, калі на апошніх курсах маладыя людзі ідуць працаваць і менш часу могуць надаць вучобе, катастрофы не адбываецца. За тыдзень яны могуць добра падрыхтавацца да іспыту, паколькі ў іх ёсць моцная база, нарыхтаваная за першыя курсы.

Раўшэн распавёў, як яму ўдаецца запомніць вялікія аб'ёмы інфармацыі і быць паспяховым у вучобе: «Зразумець – значыць уявіць сабе дэталёва вобраз таго, што вучыш. Вывучыць – ведаць паслядоўнасць слоў у тэксце, але без выразнага разумення. Матэматыка пабудавана на разуменні, візуалізацыі. Яшчэ на першым семестры нас навучылі ўяўляць матэматычныя даныя візуальна ў выглядзе графікаў, і такая карцінка знаходзіцца ў мяне ў галаве. І, калі я пабудавалі яе, значыць, разумею і магу аднавіць».

Юнак дапамагае рабіць лабараторныя іншыя студэнтам, але заўсёды імкнецца растлумачыць, каб праца не прайшла марна. Можна быць такім, што выкладчык не прымае лабараторную, хоць яна і правільная, таму студэнт не ў стане абараніць сваю працу, даказаць рашэнне.

– На мехмаце вельмі шмат вузкіх спецыялістаў, якія нават па адным выглядзе формул могуць сказаць, што дзе значыць і што рабіць далей. Таму настаўнік важны: мы можам рабіць, але не заўсёды разумеем, што. Нядаўна я вырашаў задачы і вывёў з мноства формул адну, але не мог зразумець, ці дакладна гэта, а калі падышоў да выкладчыка, то пачуў шмат добрых слоў – яна апынулася правільнай і цікавай.

Вядома, бывае складана, і гэта агульначалавечая рыса – стаяць на сваім. Складана бывае даказаць свой пункт гледжання, але мае поспехі ў вучобе, гэтая рэпутацыя дапамагае выкладчыкам паглядзець і на мяне як на эксперта, ёсць крэдыт даверу. У мяне раней таксама была такая рыса – доўга і зацята спрачацца, але я ад яе пазбавіўся і карыстаюся пры патрэбе, пустаасловіць – проста марнаванне часу.

Надзея МАРХЕЛЬ

Самыя яркія актывісты студэнцкіх арганізацый з 12 краін сустрэліся 28–31 кастрычніка на IV Міжнародным моладзевым форуме «M.I.P.: Моладзь. Інтэграцыя. Развіццё». Іх аб'яднала тэма «Універсітэт пакалення Z: эвалюцыя вышэйшай адукацыі»

Эвалюцыя вышэйшай адукацыі вачыма моладзі

Сёлета наш універсітэт наведалі каля 70 студэнтаў з Беларусі, Расіі, Украіны, Германіі, Латвіі, Малдовы, Сербіі, Славеніі, Аўстрыі, Туркменістана, Польшчы і Албаніі.

У першы дзень форуму ўдзельнікі былі падзелены на каманды, дзе яны сумесна са сваімі куратарамі рыхтавалі праекты па стварэнні структуры ўніверсітэта будучыні. Студэнты прапрацавалі пытанні, звязаныя з навучаннем, студэнцкім самакіраваннем, арганізацыйна-кіраўнічым працэсам, узаемадзеяннем універсітэтаў і ўдасканаленнем інфраструктуры. Галоўнай задачай было прэзентаваць сваё бачанне ўніверсітэта пакалення Z.

На працягу ўсяго форуму ўдзельнікі наведалі чатыры тэматычныя воркшопы, дзе атрымлівалі важныя веды, неабходныя для абароны праекта сваёй каманды.

Быў праведзены семінар «Дыгіталізацыя адукацыі пакалення Z у БДУ», дзе разглядаліся новыя тэхналогіі і спосабы іх інтэграцыі ў навучанне студэнтаў БДУ. Для гэтага была запрошана **Алена Дастанка**, начальнік Галоўнага ўпраўлення адукацыйнай дзейнасці БДУ.

Спікерам на другім воркшопе выступіла член пула трэнераў Савета Еўропы **Ксенія Фёдарова**, якая распавяла пра Савет Еўропы, пра яго структуры, якія займаюцца пытаннямі моладзевай палітыкі і працы з моладдзю. Хлопцы і дзяўчаты актыўна ўдзельнічалі ў выкананні падрыхтаваных заданняў.

Таксама ўдзельнікі форуму наве-

далі воркшоп «Лічбавы паварот і аналагавае мысленне: жыццё ў інтэрнэце ў студэнтаў пакалення Z» ад дацэнта кандыдата псіхалагічных навук **Маргарыты Фабрыкант**. Моцная зацікаўленасць у дадзенай тэме пацягнула за сабой гарачыя дыскусіі паміж удзельнікамі.

На воркшопе «Як сучасны бізнес падладжваецца пад асяроддзе і запатрабаванні пакалення Z» **Igar Худніцкі**, заснавальнік digital-агенцтва 5S, распавёў пра тое, як студэнты пакалення Z выяўляюць сябе ў бізнесе і які штуршок да развіцця дыджыталу гэта дае.

На форуме студэнты як БДУ, так і замежных універсітэтаў дэманстравалі ўменне працаваць у камандзе, з кожным днём усё больш палемізуючы з нагоды розных аспектаў жыцця сваіх універсітэтаў і нават сваіх краін.

Так, **Джозэф Баркер**, студэнт Венскага ўніверсітэта, падкрэсліў, што Беларусь – вельмі прыязная краіна, у якой навучанне праводзіцца па цікавай сістэме. Форум дапамог маладому чалавеку разгледзець аспекты цяперашняй адукацыі з розных бакоў, падзяліцца сваімі думкамі з іншымі ўдзельнікамі, а таксама пазнаёміцца з культурай Беларусі.

Старшыня Студэнцкай асамблеі БДУ і кіраўнік аргкамітэта **Артур Кандраценка** з вялікім гонарам распавёў пра мерапрыемства: «Наш форум – гэта ўніверсальная пляцоўка для рэалізацыі сумесных міжнародных студэнцкіх праектаў. У тым ліку гэта ўнікальная магчымасць пагутарыць са сваімі калегамі і падзяліцца думкамі пра будучыню студэнцтва. Дадзены пра-

ект накіраваны на кансалідацыю студэнцкага руху і прадугледжвае пашырэнне міжнародных сувязяў».

Ініцыятыву правядзення форуму падтрымлівае не толькі кіраўніцтва БДУ, але і выкладчыкі розных факультэтаў. Працоўнай мовай форуму стала англійская, таму ў студэнтаў была магчымасць моўнай практыкі з носьбітамі.

Была складзена дамова пра супрацоўніцтва паміж *Студэнцкай асамблеяй БДУ і студэнцкім самакіраваннем Малдаўскага дзяржаўнага ўніверсітэта*, якую падпісалі **Артур Кандраценка** і **Анастасія Вуткароў**.

Плануецца аказанне ўзаемнай падтрымкі міжуніверсітэцкіх праектаў у рамках СНД і на агульнаеўрапейскай прасторы, абмен досведам паміж студэнтамі, якія прадстаўляюць студэнцкія арганізацыі, правядзенне сумесных адукацыйных, навукова-практычных, спартыўных і культурных мерапрыемстваў, накіраваных на ўмацаванне прэстыжу студэнцкіх арганізацый і ўніверсітэтаў у цэлым.

Лідар студэнцкага самакіравання Малдаўскага дзяржаўнага ўніверсітэта **Анастасія Вуткароў** выказала спадзяванне, што дамова паміж нашымі студэнцкімі арганізацыямі створыць падмурак для сумеснага праекта, які будзе накіраваны на абмен досведам і фарміраванне кантактаў сярод студэнцтва Беларусі і Малдовы.

Арганізатарамі форуму выступілі Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт і Інфармацыйны пункт Савета Еўропы ў Мінску.

Ганна ПАРАМОНАВА, Юлія ЛЕШЧАНКА

Пагадненне паміж Студэнцкай асамблеяй БДУ і студэнцкім самакіраваннем Малдаўскага дзяржаўнага ўніверсітэта

Ксенія Фёдарова з прэзентацыяй пра Савет Еўропы

Абарона праекта «Універсітэт пакалення Z»

Адкрыццё Міжнароднага моладзевага форуму «M.I.P.»

